

01.03.2021

POL-2021-11902

Helsingin kaupunki
Kirjaamo

Helsingin kaupungin lausuntopyyntö 4.2.2021; diaarinumero HEL 2021-001526

Ihmiskaupan uhrien palvelujen kehittäminen

Helsingin poliisilaitos on tehnyt ihmiskaupparikosten vastaista paljastavaa ja tutkivaa työtä usean vuoden ajan, sekä seksuaaliseen hyväksikäyttöön että työperäiseen ihmiskauppaan liittyen. Vuoden 2021 alusta poliisilaitoksella on toiminut kansallinen ihmiskaupparikosten tutkintaryhmä.

Helsingin poliisilaitos on tehnyt ihmiskaupan uhrien tunnistamiseen tähtääviä muutoksia organisaatiossaan ja toimintatavoissaan vuodesta 2020 alkaen. Kaikki tunnistetut uhrin ohjataan suostumuksella ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmään, ja ennen uhrin päätöstä hänelle annetaan kattavaa tietoa auttamisjärjestelmän toiminnasta sekä tarvittaessa järjestetään mahdollisuus keskustella auttamisjärjestelmän edustajan kanssa. Poliisi tekee aktiivista yhteistyötä myös matalan kynnyksen palvelujen kuten rikosuhripäivystyksen ja Monika Naiset -liitto ry:n kanssa. Auttavien tahojen asiakkaat pääsevät mm. tapaamaan poliisin anonyymisti ennen rikosilmoituksen tekoa, pystyvät käymään läpi pelkojaan ja mahdollisia turvallisuusuhkia ennen rikosprosessin alkua sekä osallistumaan itse oman ensimmäisen kuulustelunsa suunnitteluun. Uhrin anonyymien puhutuksen suorittanut poliisi myös toimii mahdollisuuksien mukaan uhrin kuulustelijana läpi esitutinnan. Poliisin ensimmäisiä toimia esitutinnan alkaessa on varmistaa uhrin turvallinen asuminen ja hyvinvointi rikosprosessin ajaksi, ensisijaisesti auttamisjärjestelmän tai turvakotien kautta.

Ihmiskaupparikosten uhrin ovat erityisen haavoittuvassa asemassa rikosprosessin aikana, ja haavoittuvuus pääsääntöisesti jatkuu prosessin jälkeen. Uhrien elämä on usein ollut rikoksesta epäiltyjen päivittäisessä kontrollissa, usein paitsi elannon myös majoituksen ja elintarvikkeiden osalta. Uhrin eivät pääsääntöisesti ole päässeet riittävällä tavalla sosiaali- ja terveyspalvelujen piiriin rikoksen yhä jatkuessa. Onnistuneen ja tuloksekkaan rikosprosessin kannalta on ensiarvoisen tärkeää, että uhri saa tarvitsemansa tuen ja edellytykset irrottautua rikoksesta epäillyn vaikutuspiiristä. Tämä edellyttää uhrin turvallisuuden varmistamista myös niissä tapauksissa, joissa poliisi myöntää uhrin maassa oleskeluun esitutkintaan osallistumiseen liittyvää harkinta-aikaa.

Toimiva yhteistyö poliisin ja kaupungin SoTe-palveluiden välillä on edellytys uhrin turvallisuuden pitkäkestoiselle ja kattavalle toteutumiselle, rikosprosessin vaiheesta riippumatta. Palveluja tulisi tarjota matalalla kynnyksellä heti kun epäillyn ihmiskaupan uhri on tunnistettu, ja käytössä tulisi olla yhteinen toimintamalli vastuu tahoineen ihmiskaupan uhrien suojeluun. Poliisin ja

kaupungin yhteistyössä toteuttama Ankkuri-toiminta on toiminnallisesti tehokas työkalu yhteydenpitoon ja uhrien suojeluun rikosprosessin aikana. Toiminnallinen tarve keskittyykin välittömiin ensitoimiin uhrin tunnistamisen jälkeen, sekä rikosprosessia seuraavaan, pitkäaikaiseen työhön uhrin turvallisuuden takaamiseksi.

Poliisipäällikkö
Poliisikomentaja

Lasse Aapio

Apulaispoliisipäällikkö

Heikki Kopperoinen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Poliisi 01.03.2021 klo 11:50. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaimosta.

Jakelu

Tiedoksi